

**UCHWAŁA NR XIX/152/20
RADY GMINY W BĘDKOWIE**

z dnia 30 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Będków na lata 2021-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378), art. 6 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218, 956), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Będków na lata 2021-2028 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będków i Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Będkowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Jarosław Bloch

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2021-2028

Wprowadzenie

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym jego osobowość, poglądy, system wartości, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. Kiedy następuje dezorganizacja, rodzina nie jest w stanie realizować swoich podstawowych funkcji i zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątpienia należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Wśród wielu zatrważających zjawisk obserwujemy jeszcze jedno – przemoc staje się towarem sprzedawanym w licznych programach telewizyjnych, główną atrakcją filmów czy gier komputerowych. Ma swojego „odbiorcę” wśród wszystkich grup wiekowych. Obecnie obserwujemy zjawisko swoistego rozkwitu przemocy, a jednocześnie wzrastającego nią zainteresowania. Przemocą domową zajmuje się szereg dyscyplin naukowych takich jak psychologia, pedagogika, prawo, socjologia, polityka społeczna.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, a rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Dlatego wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego, zaplanowanego na kilka lat programu przeciwdziałania przemocy.

I. Podstawy prawne

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 roku poz. 218);
- 2) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 roku poz. 1245);
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 roku poz. 1876);
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 roku poz. 2277 ze zmianami).

II. Charakterystyka zjawiska przemocy

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc** to: „*Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.*

Przemoc najczęściej dotyka najsłabszych, którzy nie potrafią sami się obronić, przede wszystkim kobiety i dzieci.

Przemoc domowa:

- jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma celu kontrolę nad ofiarą,

- narusza prawa i dobra osobiste ofiary – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka: prawo do nietykalności fizycznej, godności i szacunku,

- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody osłabiając jej zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy, która może przybierać różne formy.

- Przemoc fizyczna** – są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień (formy- popychanie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie),

- Przemoc psychiczna** – to umyślne działanie wykorzystujące mechanizmy psychiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych (formy – poniżanie, naśmiewanie się z poglądów, pochodzenia, religii, stała krytyka, wmawianie chorób psychicznych, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, upokarzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa),

- Przemoc seksualna** – polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, dokonywane między innymi poprzez przymuszanie do pożycia seksualnego, wymaganie od ofiary nieakceptowanych praktyk seksualnych, przymuszanie do oglądania pornografii, zmuszanie do prostytucji (formy – sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych),

- Przemoc ekonomiczna** - polega na to działanie prowadzące do całkowitego uzależnienia ofiary od sprawcy, realizowane między innymi w drodze niezaspokojania podstawowych potrzeb materialnych rodziny, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej (formy – zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia, odbieranie zarobionych pieniędzy, okradanie, wyliczanie wydatków).

Wszystkie te rodzaje przemocy wzajemnie się uzupełniają i przenikają, a każda z nich powoduje określone szkody na zdrowiu fizycznym oraz psychicznym, wywołując cierpienie i krzywdy moralne u osób, które jej doznają.

Spoleczne skutki przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest problemem społecznym. Osoby jej doznające nie są w stanie funkcjonować poprawnie w relacjach interpersonalnych, są wyizolowane i bezradne. Dzieci wychowywane w rodzinach, w których dochodziło do przemocy z dużym prawdopodobieństwem będą ujawniać zaburzenia zachowania, agresję. Istnieje prawdopodobieństwo kontynuacji rodzinnego schematu poprzez wybieranie agresywnego partnera. Ofiary mogą być zastraszane przez partnerów, którzy im grożą, jeśli prawda o przemocy wyjdzie na jaw, odczuwają lęk przed zemstą. Ofiary najczęściej są przekonane, że zasłużyły na swój los. Doznający przemocy mogą być uzależnieni od swoich partnerów, którzy są jedynymi żywicielami rodziny. Pokrzywdzeni wierzą, że w każdej rodzinie istnieje przemoc, że skutki przemocy są zbyt małe, by komukolwiek o tym mówić. Mają nadzieję, że przemoc była incydentalna, a partnerzy zmieniają się na lepsze. Ofiary tracą wiarę w pomoc, gdyż w przeszłości okazała się mało skuteczna. Nie chcą złamać tradycji kulturowo- religijnych. Wolą utrzymać małżeństwo za cenę cierpienia. Mimo, iż przewaga liczebna wśród sprawców jest po stronie mężczyzn, nie można marginalizować sytuacji, w których sprawcami przemocy są kobiety, tym bardziej, że nie są to przypadki odosobnione. Stosowaniu przemocy towarzyszy często uzależnienie alkoholowe. Jak wskazują dane z procedury Niebieskiej Karty, w grupie sprawców dominują osoby uzależnione. Nie oznacza to jednak, że każdy sprawca przemocy nadużywa alkoholu. Sprawcami przemocy są również osoby, które nie mają problemu alkoholowego. Nie istnieje bowiem żaden związek przyczynowy pomiędzy uzależnieniem, a stosowaniem przemocy. Alkohol sprzyja przemocy, ale jej nie powoduje. Zachowanie sprawcy może być wynikiem tego, iż jest przeciążony problemami, silnymi emocjami, agresywnymi uczuciami, nie posiada umiejętności współżycia z drugim człowiekiem, jest obciążony środowiskowo, ma niską

samoocenę, jest niezaradny życiowo, ma potrzebę dominacji nad partnerem, jest zazdrosny. Różna jest zatem wśród sprawców motywacja do zmiany.

III. Założenia Programowe Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Będków zakłada realizację kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy jak i na edukowanie osób stosujących przemoc oraz korygowanie ich agresywnych postaw i zachowań. Program dąży do do rozwoju spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy opartego o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy. Elementami takiego systemu na poziomie lokalnym są pracownicy wszystkich instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej, włączeni w proces niesienia pomocy rodzinom uwikłanym w przemoc. System pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową opiera się o diagnozę problemu przemocy domowej uwzględniającą skalę zjawiska, ofertę placówek i instytucji w zakresie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Kluczowe znaczenie ma praca zespołowa, koordynacja działań i współpraca. Do podjęcia skutecznych działań pomocowych niezbędne jest kompleksowe podejście do sytuacji, w jakiej znajduje się rodzina dotknięta przemocą, poprzez tworzenie sieci współpracy opartej o działanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych. Interdyscyplinarny sposób pracy zapobiega powielaniu działań poprzez poszczególne służby, oszczędza czas i pieniądze. Praca w grupach roboczych daje możliwość uzyskania szerszej informacji o sytuacji ofiary, utworzenia odpowiedniego planu pomocy a przede wszystkim pozwala podzielić zadania dla poszczególnych instytucji. Przemoc domowa jest ujęta w programie jako zjawisko złożone, wieloaspektowe, rozpatrywane w kilku perspektywach: prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej.

IV. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Będków

Gmina Będków liczy 3271 mieszkańców (stan na dzień 31.10.2020). Wchodzi w skład powiatu tomaszowskiego w województwie łódzkim. Jest gminą typowo rolniczą. Podmiotami, które na terenie gminy realizują działania w ramach procedury „Niebieskiej Karty” są:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Punkt Konsultacyjny;
- 5) Gminny Ośrodek Zdrowia;
- 6) Niepubliczny ZOZ AMICUS - MED;
- 7) Zespół Szkolno – Przedszkolny;
- 8) Policja.

Każda z wymienionych instytucji w ramach swoich kompetencji zobowiązana jest do podejmowania działań zmierzających do udzielenia wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie. W ramach procedury Niebieskiej Karty pracownik socjalny diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Przedstawiciele poszczególnych podmiotów udzielają kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej w tym o instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą.

Z analizy danych statystycznych wynika, że w przeważającej większości osobami narażonymi na doznawanie przemocy są kobiety, natomiast mężczyźni wskazywani są jako osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej. W większości przypadków ofiary zgłaszały przemoc fizyczną, psychiczną, i inne rodzaje zachowań (w tym niszczenie mienia, groźby, znieważanie).

Liczba Niebieskich Kart założonych w latach 2017 - 2019

Liczba Niebieskich Kart	2017	2018	2019
Liczba NK założonych w danym roku przez:	8	3	7
Pomoc społeczna	-	-	-
Policja	8	3	7
Służba zdrowia	-	-	-
Oświata	-	-	-

Liczba rodzin objętych działaniami ZI/ Grup Roboczych

Rok	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych działaniami ZI/Grup Roboczych	8	3	7

Osoby doświadczające przemocy mogą uzyskać pomoc i wsparcie oraz mają możliwość uporządkowania swoich spraw rodzinnych poprzez kontakt ze specjalistami (prawnikiem, psychologiem, terapeutą, pedagogiem) w Ośrodku Interwencji Kryzysowej działającym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz.

Z analizy danych Punktu Konsultacyjnego działającego w Urzędzie Gminy Będków wynika, iż wzrasta zapotrzebowanie na specjalistyczną pomoc.

Liczba osób korzystających z porad Punktu Konsultacyjnego

Rok	Liczba osób korzystających z porad Punktu Konsultacyjnego
2017	14
2018	12
2019	16

V. Zasoby instytucjonalne Gminy Będków

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – zadania do realizacji:

- diagnoza sytuacji i potrzeb osoby dotkniętej przemocą w rodzinie,
- udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej, pedagogicznej oraz wsparcia, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach świadczących tą pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby dotkniętej przemocą,
- organizowanie dostępu do pomocy medycznej,
- wszczenie procedury Niebieskiej Karty,
- prowadzenie rozmów ze sprawcami przemocy w rodzinie,
- udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w Grupach Roboczych,
- wnioskowanie o udzielenie wsparcia finansowego, rzeczowego i socjalnego,
- monitoring rodzin objętych procedurą NK.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – zadania do realizacji:

- wszczenie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego osoby uzależnionej,
- praca w Zespole Interdyscyplinarnym i Grupach Roboczych,
- zobowiązanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia terapii odwykowej.

Punkt Konsultacyjny - zadania do realizacji:

- pomoc ofiarom przemocy,
- poradnictwo psychologiczne,
- terapia uzależnień.

Zespół Szkolno – Przedszkolny – zadania do realizacji:

- praca w Zespole Interdyscyplinarnym i Grupach Roboczych,
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjno - informacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gminny Ośrodek Zdrowia , Niepubliczny ZOZ AMICUS – MED – zadania do realizacji:

- praca w Zespole Interdyscyplinarnym i Grupach Roboczych,
- wystawianie na prośbę osoby pokrzywdzonej zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach i podjętym leczeniu,

- informowanie ofiar o warunkach i miejscach przeprowadzania obdukcji.

Zespół Interdyscyplinarny – zadania do realizacji:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- nadzór nad pracami grup roboczych.

VI. Cele Programu

Cel główny

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie i zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz udzielanie wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Będków.

Cele szczegółowe

Na cel główny składają się następujące cele szczegółowe:

Nazwa i opis celu	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Kierunki działań	Źródło finansowania
Cel 1 Podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i wrażliwości społecznej mieszkańców Gminy Będków na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy	2021- -2028	GOPS Będków Zespół Szkolno-Przedszkolny Zespół Interdyscyplinarny Komisariat Policji w Rokicinach	Rozpowszechnianie informacji o formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie Prowadzenie poradnictwa o możliwościach i formach wsparcia ofiar przemocy oraz jednostkach udzielających pomoc Prowadzenie kampanii informacyjno edukacyjnych dla społeczności lokalnej	Środki własne gminy
Cel 2 Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do grup ryzyka	2021- -2028	GOPS Będków Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. Zespół Interdyscyplinarny Komisariat Policji w Rokicinach Ośrodki Zdrowia Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej, Podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie Praca Zespołu Interdyscyplinarnego Prowadzenie procedury Niebieska Karta	Środki własne gminy
Cel 3 Podniesienie kompetencji i profesjonalizacja kadry służb i instytucji zajmujących się	2021 - 2028	GOPS Będków Zespół Interdyscyplinarny Komisariat Policji w Rokicinach Ośrodki Zdrowia	Udział w konferencjach i naradach Wymiana doświadczeń pomiędzy jednostkami udzielającymi pomocy Regularnie szkolenie osób	Środki własne gminy

przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie		Zespół Szkolno-Przedszkolny w Będkowie	zajmujących się problemem przemocy	
Cel 4 Zmiana postaw osób stosujących przemoc	2021 - 2028	GOPS Będków Zespół Interdyscyplinarny Komisariat Policji w Rokicinach Zespół Szkolno-Przedszkolny w Będkowie Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Praca socjalna na rzecz osób stosujących przemoc Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-educacyjnych dla sprawców przemocy Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą Spotkania z psychologiem	Środki własne gminy
Cel 5 Ochrona ofiar przemocy w rodzinie	2021 - 2028	GOPS Będków Zespół Interdyscyplinarny Komisariat Policji w Rokicinach Zespół Szkolno-Przedszkolny w Będkowie Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, udzielanie profesjonalnej pomocy, Wdrażanie procedury Niebieskiej Karty, monitorowanie prowadzonych postępowań, Konsultacje z psychologiem i terapeutą Udostępnianie materiałów informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy	Środki własne gminy

VII. Prognozowane efekty

- Pogłębianie wiedzy społeczności lokalnej Gminy Będków o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej,
- Zwiększenie liczby oraz poszerzenie kwalifikacji osób profesjonalnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- Zwiększenie zaangażowania się społeczności lokalnej w sprawy związane z przemocą domową,
- Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Redukowanie i minimalizowanie skutków zjawiska przemocy domowej.

VIII. Adresaci Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie adresowany jest przede wszystkim do ofiar przemocy (w szczególności do dzieci, współmałżonków, partnerów, osób starszych, niepełnosprawnych), świadków przemocy, sprawców przemocy, przedstawicieli lokalnych władz, Policji, przedstawicieli instytucji pracujących z dziećmi, wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, mieszkańców Gminy Będków.

IX. Wdrażanie Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2028 będzie wdrażany we współpracy z lokalnymi instytucjami zajmującymi się problematyką

rodzinną. Program zakłada ciągłość w realizacji wytyczonych kierunków działań, a także otwartość na propozycje nowych rozwiązań.

X. Monitorowanie Programu

Monitorowanie Programu będzie prowadził Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działający na terenie Gminy Będków wraz z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Będkowie.

Działanie	Rezultat
Oferowanie pomocy rodzinom, gdzie występuje przemoc	Liczba osób korzystających z oferowanej pomocy
Zorganizowanie interdyscyplinarnych szkoleń, porad i spotkań	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, poradach i spotkaniach
Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” jako ważnego elementu profesjonalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym przez podmioty do tego zobowiązane	Liczba rodzin, u których została wszczęta procedura Niebieskiej Karty
Bezpłatna pomoc prawna, psychologiczna i socjalna	Liczba osób korzystających z bezpłatnych porad

XI. Podsumowanie

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, którego zasięg jest znacznie większy, niż odnotowują to przeprowadzone badania i statystyki. Najczęstszymi powodami kłótni w polskich rodzinach jest brak pieniędzy, bezrobocie, nadużywanie alkoholu, trudności wychowawcze, nie wypełnianie obowiązków domowych. Często zdarza się, że z pozoru błaha awantura przeradza się w prawdziwy dramat. Wzrastające odsetki zarejestrowanych sytuacji stosowania przemocy świadczą o tym, że coraz trudniej jest się nam ze sobą komunikować. Nadal wiele osób doznających przemocy zaprzecza istnieniu problemu w ich środowisku. Wynika to z wielu aspektów: wstyd, bezradność, nieufność, brak gotowości do zmiany dotychczasowego życia. Prawo ofiary do bezpieczeństwa, do niepoddawania się przemocy jest priorytetowe w gminnej polityce społecznej za pośrednictwem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Rodzina jest podstawowym i najlepszym miejscem na świecie dziecka, w którym ono wzrasta i rozwija się. W przyszłości to dziecko stanie się dorosłym, założy własną rodzinę i najczęściej będzie powielalo wyuczone role, stosowało podobne metody wychowawcze. Stąd zachodzi konieczność podejmowania działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Gdy rodzina otworzy się na kłopoty, wykaże zrozumienie, cierpliwość i życzliwość to stanie się sobie bliższa. A co za tym idzie lepiej będzie radzić sobie z najróżniejszymi problemami. Dlatego należy wspierać przedsięwzięcia mające na celu podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Zwiększające się zainteresowanie zjawiskiem przemocy w rodzinie prowadzi do wzrostu liczby placówek w tym zakresie, a wzrost kompetencji osób pomagających pozwala mieć nadzieję, że szanse uzyskania fachowej pomocy ciągle będą rosnąć.